

Pázsit, gyep, rét, legelő – segíthetjük a fűnyírással az élővilágot?

Ahogy évtizedekkel ezelőtt a konyhakertek, úgy napjainkban a pázsit szinte elengedhetetlen része a kisebb-nagyobb kerteknek. Büszkék vagyunk rájuk, kertünk ékességének és környezettudatosságunk bizonyítékának is tartjuk fűvel borított területeinket? De vajon így is van ez? A kérdésre a választ jó alaposan át kell gondolnunk. A válasz pedig elsősorban a kezelés minőségétől függ. A gyepterületek élővilága, mind lágyszárú, mind elsősorban izeltlábú fajainak változatossága elsősorban a fűnyírásán múlik. Minél gyakrabban, minél rövidebbre vágjuk vissza a fűvet, annál kisebb az esélye annak, hogy a pázsitfűfélék családján túl bármilyen kétszikű növény megjelenjen benne. Ráadásul a gyakran visszavágott fűszálak vízvesztése és így öntözővíz igénye is nagyobb. Gond az is, hogy a sűrű nyírás mellett, még a fűfélék sem képesek magot érlelni és így a későbbiekben táplálékot nyújtani. Azaz jó lenne, ha minél ritkábban, egyes területeken akár csak évente egyszer-kétszer, nyírnánk a fűvet és szintén jó lenne, ha megemelnénk a vágás magasságát és magasabb fűtakarót hagynánk a kertünkben.

Miért jó ez, és hogyan lehet a gyakorlatban megcsinálni? Jó azért, mert így a pázsitalkotók szegényes flórája kiegészülhet egyéb növényekkel: százsorszép, pásztortáska, útifű, tyúkhúr, gyermekláncfű stb. Azaz kertünk növényvilága változatosabb lesz. És egy kis szervezéssel meg is lehet csinálni. Ki kell jelölni, meg kell találni a kertekben azokat a területeinket (bokrok alatt, fák közelében, kerítés mellett), ahol hagyjuk a lágyszárú növényeket felmagasodni és csak évente egyszer-kétszer vágjuk le. Kereshetünk olyan helyeket is, ahol ugyan sűrűbben, de a fűnyíró magasabbra állítva vágjuk a fűvet, míg a legjobban használ, nagyon szemelőt lévő területeken akár teljesen megmaradhatunk a korábban alkalmazott megoldásnál, bár a két fűnyírás közötti időt mindenképpen jó lenne egy kicsit növelni.

A fűnyírással azonban nemcsak így hatunk az élővilágra. Ma már gyakorlatilag mindenki fűnyírót, szegélynyírót használ. Mindkét eszköz működése rotációs. A központi tengely körül erőteljesen forgó vágó penge, vagy damil vágja el a fűszálakat és a forgó erő a levágott fűszálakat a szegélynyíró védőperemének, a vagy a fűnyíró dobjának vágja neki. Ha bármilyen élet van a fűszálakon (rovarok, puhatestűek, esetleg kisebb békák), akkor azok a centrifugális erő hatására nekivágódnak a kemény peremfelületeknek és elpusztulnak. Emlékezzon mindenki arra, hogy 20-30 évvel ezelőtt az árokpartokon mennyi szöcske, sáska, tücsök volt megtalálható! Menjen ki most, és nézze meg, hogy most mennyi! A különbség, ezeknek a fajoknak az eltűnése kétségbeejtő. A megoldás egyszerű, csak kényelmetlen. Vissza kellene térni a kézi kaszáláshoz. Amikor a vágás hatására a fűszálak elfekszenek a földön, de a rajta lévő élővilágot semmilyen hatás nem éri. Tudom jól, hogy a rohanó világban ez nagyon nehéz feladat. Ha nem is mindenhol, de az árokpartokon, vagy éppen a kertben meghagyott magasabb tarlójú területrészekben ez nem lehetetlen. Tanulhatjuk a kaszálást kisebb csoportokban, lehet ez a program közösségépítő is, aminek mind az élővilág, mind a közösség csak hasznát látja.

Dr. Heltai Miklós, Szent István Egyetem, Vadvilág Megőrzési Intézet

A felelősen művelt gyepek csökkenthetik karbon-lábnymunkat

A Felelős Tudósok Szervezete (*Union of Concerned Scientists*) szerint a következőket tehetjük annak érdekében, hogy kertünk füvesített része ne növelje, sőt, csökkentse globális klímaváltozáshoz való hozzájárulásunkat:

1. Minimalizáljuk a fű locsolását: az eddigi kutatások azt bizonyítják, hogy több locsolás hatására nő a gyep dinitrogén-oxid (N_2O , egy üvegházhatású gáz) kibocsátása. Ezen kívül a víz kijuttatása is általában energiaigényes. Ha locsolnunk kell, tegyük a nap leghűvösebb időszakában, este vagy kora reggel.
2. Ne műtrágyázzuk a fűvet, helyette, ha fűnyírót használunk, hagyjuk az apróra vágott fűvet a gyepon: a fűmaradványok akár 59%-kal is növelhetik a megkötött szén mennyiségét (ha kaszálunk, használjuk a levágott fűvet takarásra, ld. Olvasni- és nézivaló rovat).
3. Ne vágjuk túl rövidre a fűvet! Ha fűnyírót használunk, állítsuk be úgy, hogy 7-8 cm magas maradjon a fű: így erősebb, hosszabb lesz a gyökere is, és kevesebb vizet igényel majd.
4. Válasszunk helyi fűfajtákat, lehetőleg olyanokat, amelyek jól tűrik a szárazságot.

Forrás és további tippek: http://www.ucsusa.org/assets/documents/food_and_agriculture/climate-friendly-gardener.pdf

A tippek és ötletek forrása a Kislábnym Hírlevél 41. száma.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina
Közreműködött: Antal Orsolya, Vadovics Kristóf és Vásárhelyi Csenge

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség:

GreenDependent Egyesület

2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Telefon: 06-28/412-855

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.kislabnyom.hu

www.greendependent.org

A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szervezet tagja:

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

resourcecapcoalition

